

מותו של איש בוש

הרב יוסף מרקוס

גם בפרקנו, כמו בפרק הקודם, דוד נאלץ להתמודד עם רצח לא-רצוי המטיל דופי בשמו הטוב. בראשית הפרק, שתי הקדמות: הקדמה אחת עוסקת בתיאור דמותם של רכב ובענה, והקדמה שנייה עורכת היכרות עם מפיבושת בן יהונתן. אולם בעוד מטרת ההקדמה הראשונה ברורה - להכיר את רוצחי איש בוש, פחות ברור הקשר שבין מפיבושת לבין הסיפור שבהמשך. נראה שמטרת התיאור הזה היא ללמדנו שאין אדם הראוי לרשת את שאול פרט לאיש בוש, שכן נכדו היחיד של שאול הוא פיסח, ועם מותו של איש בוש נכרתה למעשה שושלת המלוכה של שאול. אפשר גם שיש כאן הסבר לכך שרכב ובענה לא פגעו במפיבושת, שאף הוא מזרעו של שאול: בשל מצבו אין הוא מהווה איום, ולכן הם רצחו רק את איש בוש.

אין ספק שרכב ובענה ביקשו לאותת לדוד שהוא ראש בני ישראל. לשם כך, הם מחליטים לרצוח את איש בוש ולהביא את ראשו לדוד. המניע לפעולתם ברור למדי על רקע התקופה בה נהגו מלכים חדשים להשמיד את זרעו של בית המלוכה הקודם, כדי לסמל את שלטונם המוחלט וכדי למנוע מרידות. אולם בדבריהם של רכב ובענה אנו שומעים מטרה נוספת, אישית יותר: "הנה ראש איש בוש בן שאול אויבך אשר ביקש את נפשך, ויתן ה' לאדוני נקמות היום הזה משאול ומזרעו".

כיוצא בזמנו, אשר חשב שראוי שדוד יפגע בשאול הרודף אותו, וכנער העמלקי שחשב כי יקבל תגמול על הריגת שאול, גם רכב ובענה חשבו שדוד מייחל לרגע שבו יוכל לנקום משאול על מה שעשה לו. אך דוד לאורך כל הדרך אינו מחפש נקמות, תולה את כל המאורעות ברצונו של ה' ומקווה כי שלטונו יהיה נקי ושלם. כעונש על מעשיהם, דוד הורג את רכב ובענה, קוצץ את אצבעותיהם ותולה אותם על הבריכה בחברון. גם כאן, כמו בפרק הקודם, דוד מבקש להדגיש שהוא אינו עומד מאחורי הרצח ואינו עוסק ב'חיסול חשבונות'.

לסיום, דוד קובר את ראש איש בוש בקבר אבנר בחברון, בירת שבט יהודה, וכך מוסיף ומדגיש שאין הוא רואה בהם אויבים, אלא כולם אחים בני עם אחד.